

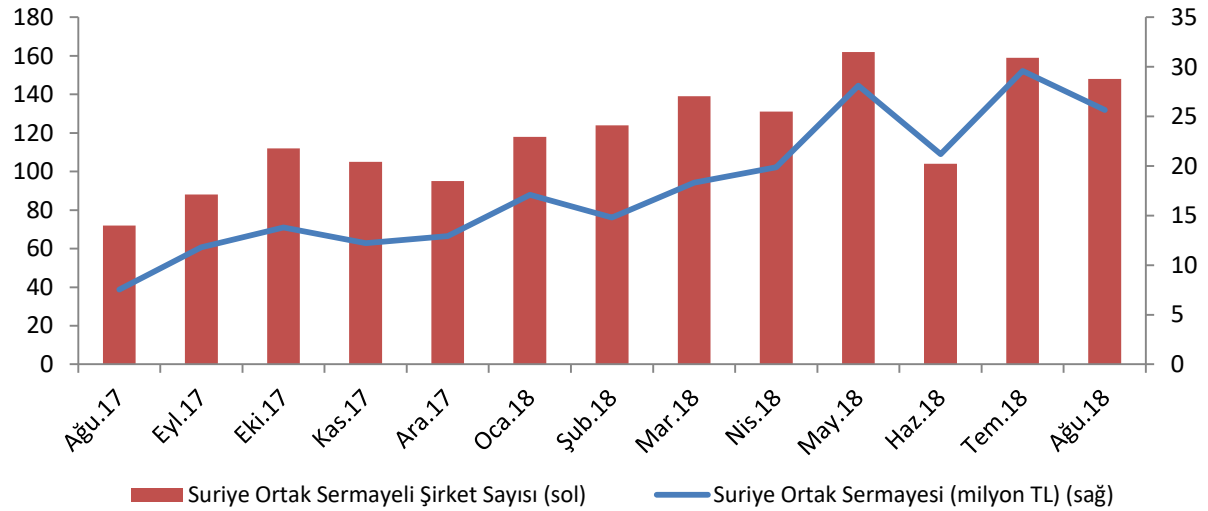
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) verilerinin değerlendirildiği Kurulan Şirketler, Yabancı Ortak Sermayeli Kurulan Şirketler ve Suriye Ortak Sermayeli Kurulan Şirketler bilgilerinin yer aldığı **TEPAV Suriye Sermayeli Şirketler Bülteni** her ay kamuoyunun dikkatine sunulmaktadır.

TEPAV Suriye Sermayeli Şirketler Bülteni'nde genel değerlendirmelerin yanı sıra il ve sektör bazında da incelemeler yapılmaktadır. Bültende güncel ay değerlendirmelerine yer verilecektir.

Suriye ortak sermayesi Temmuz 2018'e kıyasla yüzde 13 azaldı

Ağustos 2018'de Suriye ortak sermayeli 148 şirket kurulmuş olup, Suriye ortaklı şirketlerin toplam Suriye ortak sermayesi 25,6 milyon TL'dir. Ağustos 2018'de Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısı, Ağustos 2017'ye göre yüzde 105,6; Suriye ortak sermayesi ise yüzde 239,6 arttı. Temmuz 2018'e göre kıyaslandığında ise Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısı yüzde 6,9; Suriye ortak sermayesi yüzde 13,3 azalış gösterdi.

Grafik 1. Suriye ortak sermayeli kurulan şirketlerin sayısı ve Suriye ortak sermayesi miktarı (Milyon TL) (Ağustos 2017 – Ağustos 2018)¹

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Ocak – Ağustos 2018'de Suriye ortak sermayeli 1.085 şirket kurulmuş olup, Suriye ortaklı şirketlerin toplam Suriye ortak sermayesi 174,6 milyon TL'dir. Ocak – Ağustos 2018'de Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısı, Ocak – Ağustos 2017'ye göre yüzde 2,0; Suriye ortak sermayesi ise yüzde 4,0 azaldı.

¹Temmuz 2017 itibariyle Yabancı Ortak Sermayeli şirketlerin sayısı, ortaklarının ikametlerine göre değil Uyruklarına göre belirlenmeye başlanmıştır.

Mersin ve Kilis'te kurulan yabancı ortak sermayeli şirketlerin yarısından fazlası Suriye ortaklı

Ağustos 2018'de yabancı ortak sermayeli kurulan 1.180 şirketin, 148'i (yüzde 12,5) Suriye ortak sermayeli olup yabancı ortak sermayesinin yüzde 8,6'sını oluşturmaktadır.

Tablo 1. Suriye ortaklı kurulan yabancı sermaye şirketlerinin genel görünümü (Ağustos 2018)

Şirket Türü	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Suriye Ortak Sermayesi (Milyon TL)	Suriye Ortak Sermayesi Oranı (%)
Anonim	-	-	-	-
Limited	148	39,6	25,6	64,7
Genel Toplam	148	39,6	25,6	64,7

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Ağustos 2018 itibarıyla Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısının en yüksek olduğu illerin başında İstanbul gelmektedir. İstanbul'u; Mersin ve Hatay takip etmektedir. Suriye ortak sermayesi dikkate alındığında ise İstanbul ilk sırada yer almaktadır.

Tablo 2. İllere göre Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısı (Ağustos 2018)²

	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Suriye Ortak Sermayesi (Milyon TL)
İstanbul	98	23,8	14,1
Mersin	31	7,2	5,1
Hatay	9	5,3	4,2
Kilis	4	1,7	0,8
Bursa	4	1,4	1,3
Adana	2	0,2	0,2

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Ağustos 2018'de Mersin ve Kilis'te kurulan yabancı ortak sermayeli şirketlerin yarısından fazlası Suriye ortak sermayeli şirketlerdir. Suriye ortak sermayeli kurulan şirketlerin yabancı ortak sermayeli şirketler içindeki payı Mersin'de yüzde 58,5, Kilis'te yüzde 57,1'dir.

Tablo 3. İllere göre Suriye ortak sermayeli kurulan şirketlerin yabancı ortak sermayeli şirketlere oranı (Ağustos 2018)

	Suriye Ortak Sermayeli Şirket Sayısı	Yabancı Ortak Sermayeli Şirket Sayısı	Oran (%)
Mersin	31	53	58,5
Kilis	4	7	57,1
Hatay	9	63	14,3
İstanbul	98	721	13,6
Adana	2	16	12,5
Bursa	4	52	7,7

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

² Ağustos 2018'de Suriye ortak sermayeli şirketler sadece 6 ilde kurulmuştur.

Sektör bazında incelendiğinde ise Suriye ortak sermayeli şirketlerin Ağustos 2018'de en çok "toptan ticaret" sektöründe kurulduğu görülmektedir. Suriye ortak sermayesi dikkate alındığında ise yine "toptan ticaret" sektörü ilk sırada gelmektedir.

Tablo 4. Suriye ortak sermayeli kurulan şirketlerin faaliyet gösterdiği sektörler (Ağustos 2018)

Faaliyet Açıklama (Nace Rev. 2)	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Suriye Ortak Sermayesi (Milyon TL)
Toptan ticaret	66	18,9	10,7
Gayrimenkul faaliyetleri	17	4,1	2,5
Bina inşaatı	12	1,9	1,1
Perakende ticaret	10	4,4	4,0
İdare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri	7	1,3	0,9
Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	4	0,8	0,5
Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri	4	0,7	0,5
Gıda ürünlerinin imalatı	3	0,6	0,2
Seyahat acentesi, tur operatörü ve diğer rezervasyon hizmetleri ve ilgili faaliyetler	3	1,3	1,3
Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı	2	0,8	0,6
Taşımacılık için depolama ve destekleyici faaliyetler	2	0,2	0,2
Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler	2	1,2	1,2
Kiralama ve leasing faaliyetleri	2	0,2	0,2
İnsan sağlığı hizmetleri	2	0,1	0,1
Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	1	0,2	0,2
Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	1	0,2	0,2
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	1	0,3	0,2
Diğer imalatlar	1	0,2	0,1
Özel inşaat faaliyetleri	1	0,2	0,2
Suyolu taşımacılığı	1	0,3	0,0
Bilgi hizmet faaliyetleri	1	0,2	0,2
Reklamcılık ve piyasa araştırması	1	0,1	0,1
Büro yönetimi, büro destek ve iş destek faaliyetleri	1	0,1	0,1
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	1	1,0	0,2
Eğitim	1	0,5	0,3
Diğer hizmet faaliyetleri	1	0,1	0,1

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Türkiye’de kurulan şirketlerin yüzde 16’sı yabancı ortak sermayeli

Ağustos 2018 verilerine göre Türkiye genelinde toplam 7.251 şirket³ kurulmuştur. Kurulan şirket sayısı Ağustos 2017’ye göre yüzde 26,3; Temmuz 2018’e göre yüzde 19,1 azalış gösterdi.

Türkiye’de kurulan şirketlerin yüzde 16,3’ü yabancı ortak sermayeli şirketlerdir. Bu oran il bazında incelendiğinde ise yüzde 38,2 ile Hatay yabancı ortaklı kurulan şirket oranı en fazla olan iller arasında ilk sırada yer almaktadır. Hatay’ı; yüzde 36,8 ile Kilis, yüzde 33,3 ile Sinop ve yüzde 31,4 ile Mersin takip etmektedir.

Tablo 5. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin toplam şirket sayısına oranı en yüksek olan ilk 10 il (Ağustos 2018)

İller	Kurulan Yabancı Ortak Sermayeli Şirket Sayısı	Kurulan Toplam Şirket Sayısına Oranı (%)
Hatay	63	38,2
Kilis	7	36,8
Sinop	2	33,3
Mersin	53	31,4
Yozgat	5	31,3
Yalova	8	29,6
Gaziantep	56	27,9
İstanbul	721	23,9
Bursa	52	21,4
Kars	1	20,0
Toplam	1.180	16,3

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Ocak – Ağustos 2018 dönemine bakıldığında Türkiye genelinde toplam 83.404 şirket kurulmuş olup Ocak – Ağustos 2017’ye göre yüzde 4,4 artış göstermektedir. Ocak – Ağustos 2018 verilerine göre yabancı ortak sermayeli 8.204 adet şirket kurulmuştur. Bu şirketlerin toplam sermayesi 2,5 milyar TL olup yüzde 77,3’ünü yabancı ortak sermayesi oluşturmaktadır.

Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin sermayesinin yüzde 76’sını yabancı sermaye oluşturdu

Ağustos 2018 verilerine göre yabancı ortak sermayeli 1.180 adet şirket kurulmuştur. Bu şirketlerin toplam sermayesi 395,6 milyon TL olup yüzde 75,8’ini yabancı ortak sermayesi oluşturmaktadır.

³ “Şirket” ve “Gerçek Kişi Ticari İşletmesi” sayılarını kapsamaktadır.

Tablo 6. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin genel görünümü (Ağustos 2018)

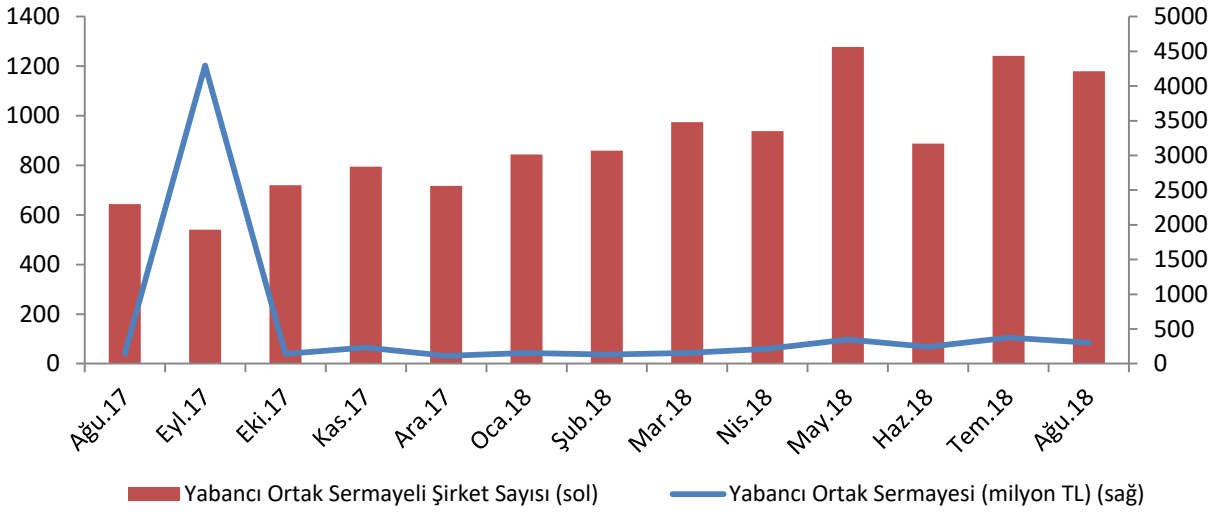
Şirket Türü	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Yabancı Ortak Sermayesi (Milyon TL)	Yabancı Ortak Sermayesi Oranı (%)
Anonim	79	51,1	26,6	52,0
Limited	1.101	344,5	273,3	79,4
Genel Toplam	1.180	395,6	299,9	75,8

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Yabancı ortak sermayesi, geçen aya kıyasla yüzde 20 azaldı

Ağustos 2018'de yabancı ortak sermayeli kurulan şirket sayısı, Ağustos 2017'ye kıyasla yüzde 83,2 artarken; Temmuz 2018'e göre yüzde 5,0 azalış gösterdi. Yabancı ortak sermayesi toplamı geçen yıla göre 155 milyon TL (yüzde 106,5) artarken; geçen aya göre 76 milyon TL (yüzde 20,2) azaldı.

Grafik 2. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirket sayısı ve yabancı ortak sermayesi miktarı⁴ (Milyon TL) (Ağustos 2017 – Ağustos 2018)

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Yabancı ortak sermayeli kurulan şirket sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre en fazla İstanbul, Hatay ve Mersin'de artış gösterdi.

Tablo 7. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirket sayısı en fazla artış gösteren ilk 10 il (Ağustos 2018)

İller	Kurulan Şirket Sayısı Ağustos 2017	Kurulan Şirket Sayısı Ağustos 2018	Yıllık Değişim	Toplam Sermaye (Milyon TL) Ağustos 2018	Yabancı Ortak Sermayesi (Milyon TL) Ağustos 2018
İstanbul	369	721	352	204,4	170,7
Hatay	13	63	50	47,3	34,7
Mersin	23	53	30	11,2	8,2

⁴ Eylül 2017'deki artışın önemli bir kısmı tek bir şirketten kaynaklanmaktadır.

YABANCI SERMAYELİ ŞİRKETLER BÜLTENİ

SURİYE SERMAYELİ ŞİRKETLER

11 Ekim 2018

Bursa	33	52	19	20,6	14,7
Ankara	28	40	12	4,4	3,2
Şanlıurfa	4	15	11	4,1	3,1
Gaziantep	45	56	11	15,2	11,1
Adana	6	16	10	3,5	3,0
Muğla	4	12	8	8,4	5,7
Konya	5	13	8	4,4	3,0

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Sektör bazında incelendiğinde en çok yabancı ortak sermayeli şirket "toptan ticaret" sektöründe kurulurken; en fazla yabancı ortak sermayesi yine "toptan ticaret" sektöründe gerçekleşmiştir. Bu sektördeki toplam sermaye miktarı 130,4 milyon TL iken, toplam sermayenin yüzde 76,3'ünü yabancı ortak sermayesi oluşturmaktadır.

Tablo 8. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin en çok faaliyet gösterdiği ilk 15 sektör (Ağustos 2018)

Faaliyet Açıklama (Nace Rev. 2)	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Yabancı Ortak Sermayesi (Milyon TL)
Toptan ticaret	462	130,4	99,5
Bina inşaatı	92	33,6	26,9
Gayrimenkul faaliyetleri	81	35,8	32,5
Perakende ticaret	79	22,3	18,5
Seyahat acentesi, tur operatörü ve diğer rezervasyon hizmetleri ve ilgili faaliyetler	56	10,8	8,7
İdare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri	42	6,6	5,2
Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri	38	6,5	4,6
Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler	22	4,6	3,5
Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı	20	4,3	3,5
Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	18	3,7	2,4
Eğitim	18	6,4	3,9
Gıda ürünlerinin imalatı	15	4,3	2,6
Kiralama ve leasing faaliyetleri	15	4,2	2,9
Konaklama	14	5,7	5,6
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	12	2,7	1,8

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları